

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De sacro altaris mysterio libri sex - Cod. Aug. pap. 139

Innozenz <III., Papst>

[Reichenau], [14./15. Jahrh.]

Statuta synodalia reverendi patris domini Ottonis

[urn:nbn:de:bsz:31-89351](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-89351)

Incipiunt statuta Synodalia Reverendissimi patris
domini Octonis episcopi Constantiensis.

Omnino dei et apostolice gratie episcopus Constantiensis
 omnibus secularium et regularium ecclesiarum
 parochiarum plebanis vicariis plebanis
 canonicis capellanis presbiteris et clericis pa-
 vicatis et diocesis Constantiensis vobis constitutus
 pater et frater salutem in domino sempiternam
 deus deorum deus equo modum cuncta porci-
 nans ab eterno incedentes leges esse volumus codi-
 tores ut se homines esse cognoscant et veris
 impulsat insolentis roboraret iustitia iustet
 equitas et candor maior innotesceret honestas
 pro enim lex tradit ut appetitus nostrorum sub iure re-
 gula limitet. et pro legem deum humanum ut
 honeste vivat alterum non ledat in se sui vni-
 cuique tribuat informat. Res ipsa consuetudine
 inducti diversas constitutiones synodales bone
 memorie Rudolphi. Haimari. Burkhardi. Har-
 quardi et aliorum predecessorum nostrorum in diversis di-
 spersis codicibus / quare aliquando propter suam
 plurimam confusionem inducere videbantur
 Alique vero oblivione quadam transierunt
 ita quod unam constitutionem obemeret frequenter
 dubitabatur ad commune cleri nostri utilitatem
 in unam compilationem quibusdam in diversis mu-
 tatis ac penitus adiectis et reseratis superfluis
 compendiosius redactis. Adiacentes aliqua

noua que iure fundantur, cetera de finit et
continent honestatem clericalem que cu po-
ribus aucte nra ordinat de consilio et
assensu platorum et aliorum in hac sancta syno-
do pncipaliter mandamus p nos inuolabiliter ob-
seruari

Volentes ne vniuersi nob subiti hoc tm libel-
lo p constitucionibus nris synodalibus in
futurum utantur que sub sigillo nro quibus de-
canis subditus in hinc teneat p pncipaliter sen-
alium vices eius gerente quibus sui decana-
ty singulis annis qualibus excusacione res-
sante bis publicandus

De summa tuncate
et fide catholica

In pncipis ipse omnia et singula in sac-
parciali concilio vniuersi nris
celebrato p tendendissimo in xpo pncipaliter
dm Crisp archiepiscopus vniuersi met-
politanum nrm tam de fide catholica
q venacione et memoria passionis dm
nri ihu xpi et ipse beatissime nris sep-
q virginis marie ac reformatione moru
pncipaliter statuta et ordinata que p expresse
hic volumus hinc deuotissime suscipimus et
illa ab omnibus subditis nris inuolabiliter

observari mandamus Indulgentiasq; simi-
les s; C. quadraginta dies punitatem et
Syoces nras omib; q;rit a q;ssis q; iuxta
mentem eor;dem statutor; q; hereses **Wiche**
wicleff **John Hus** et **Thomas de pyta** dap-
nator; opam ad efficiam dederint ac illi
qui memoria passionis d;ni nri ihu xpi
s;u venator; gloriosissime **virg; marie** de
inceps egerint de dei omnipotent; ma; aucte
ma; ordinari; de iuncta eis p;ma clariss;

Decretum Rubra expressu
Otto archidiaconi d;ni Burkardi

Indemnitatib; eor;um ad **B;nficior;** que
frequent; ppter eor; longam vacatione
grandia in spiritualib; et temporalib; dispendia
patiunt; occurrere cupientes **Burkardi** p-
dem epi **Constan;** pdecessor; nri vestigiis
inherendo **Statuimus** ut quib; decan; seu
cu; locu; tenens singul; annis ad minus bis
s; in quibuslib; sex m;nsib; semel impnia con-
firm; suoz niloco capitulari niloco congre-
gator; domib; **B;nficior;** infra decanatu; suu
vacantib; curat; et no; curat; que ult; epus
collatorib; seu patronis eor; a iure statuta
vacaverint n; non de p;e collatorib; et p;romis;

ac cor nobis diligencia inquirat nobisq; seu
vicario nro in specialibus illa cu suis et
patronoz seu collatorz nomibz infra ^{duos} pro-
ximū mensem post inquisitionē huius stati
sequentem misert notificet q si facere
omiserit pena suspensionis ab offi dmi
noz ipso fco incurrat quam etiam pe-
na quilibz consim q sit pmiss requisita
Decano scient celant incidat simili modo
Ver quia nonnulli p textu litterz aplice
quas se impetrasse mēcūtem ecclesiastica
bñficia pta temeritate impiculu anaz suaz
psunt occupac. **Q**uod dnamus ut detet
quibz decanū seu cu locū tenēs tam cor
qui infra suū decanatu ecclesiastica bñficia
vigore lraz aplice assēcut quā etiam
bñficioz et patronoz eorūdem noia infra
proximū mensem atēmpē assēcutōn huius
pūtanēn nob ul vicario nro rescribat
seu notificet Alioq; siles pena ut pferit
ipso fco incurrat

Ex eodem processu

Octo articuloz

Postea statuimus et ordinamus ut quilibet
Decanū seu locū cu tenēs proximos tres
menses omēs suos qfres ecclesiā pstrōs secu-
lares et religiosos infra suū decanatu bene

ficia etiaſtica inofficiantes ad ostendendum
 ſibi inueſtituras aut inducias beneficioru
 ſuorum moneat et eos qui infra ſex dies a
 monitione huiusmodi illas ſibi non oſtenderint
 ab inofficiatione beneficioru huiusmodi aucte aucta
 ſuſpendat et decreto nullum ſuum decretum
 ad inofficiandum aliquo beneficio eccliaſticum
 niſi prius oſtenderit ſibi inueſtitura aut inducias
 ſigillatas ſciens vellet ut admittat qd ſi
 quapiam talium huiusmodi ſuas ut pſent ſibi non
 oſtendentem in reſiſſione et inofficiatione
 eccliaſtica beneficii contra pmiſſa tollare pſum
 pſerit eo ipſo excommunicatus ſubiaccat

Ex eodem pteſu

Octo articuloꝝ

In ſuper ordinamꝝ ut nullus in decan
 ſu ſeculari in e dyoceſ electꝝ a elictꝝ
 ſuis non dum confirmatꝝ officium decani an
 confirmatione ſua amob ul vicario aucto ebt
 nendam exercere a ſe decanum notare ut
 ſcribere vel pſtali gerere quolibꝝ pſimiat
 Si quis autꝝ ſecꝝ ſecit excommunicationis ſinam
 eo ipſo ſecꝝ incurrat et decreto ad decretatum
 huiusmodi in abſoluſ existat

Ex ſtatutꝝ marquardi

Epi Conſtan

Dominibus et singulis decanis nob subiectis
p[ri]ncipali statuto p[re]cipimus ut notarios excessus
et p[ro]ferimus illos quibz etia scandalizatur
quor[um]cu[m]q[ue] infra suu[m] decanatu[m] b[en]eficiator[um]
seu alio[rum] clericor[um] infra mensem p[re]sentem
a p[ar]te notarie sue p[ro]curandu[m] nob seu iuratu
m[en]s notificent et ostendunt q[uo]d si quis facere
neglexit sic eo ip[s]o ab offi[ci]o suo d[omi]no[rum] suspens[us]

Deo Ep[iscop]o Constan[tiensi]

Considerantes q[uo]d decani p[ri]ncipales p[ro] con
stituti ut cleri honestate et q[ui]ntu[m] utili
p[er]tinent excessus eor[um] referat mandata m[en]s
vicarij et officialis m[en]s debite exequant[ur]
et singula que as[er]u[er]unt mandant[ur] ad no
ticiam q[ui]ntu[m] suor[um] deducant q[uo]d t[er]m[in]o a decana
tibus suis absentes neq[ue] adimpl[er]e
decan[us] ut q[ui]s decan[us] d[omi]no[rum] const[itu]t[us] teneat
infra suu[m] face r[ati]on[em] p[er]sonale decan[us]
ut absentes a suis decanatu[m] decani si infra
mensem p[ro]xim[um] a publicac[i]o[n]e p[ri]ncipali ad r[ati]on[em] d[omi]ni
tali[ter] se cum effen[us] recipit et ca[us]a illi q[ui] sede
cede a suis decan[us] absentant[ur] et in abs[en]tia
hu[ic] p[ri]ncipali mensem p[re]sentem hu[ic] sub
decanatu[m] sint eo ip[s]o p[ri]ncipali moxq[ue] Cam
arij teneatur q[ui]ntu[m] capitulares p[er] d[omi]no
alij decani quore et alij decan[us] cu[m] as[er]u[er]unt
eligere q[uo]d si Camarij face sic eo ip[s]o ab offi[ci]o
d[omi]no[rum] suspens[us]

Depe contingit quoniam clerici civitatis et dyocesis in vultu
exquis astruunt aut apostate seu irregulari ut ydiote ut alias
susceptione sacrorum ordini id est ne irremotus p[ro]hibus p[ro]hibes ep[iscop]o
quandocumque fuerint et alii p[ro]hiberi et cetera ex p[ro]hibita q[ui]a et alias
videbit se faciunt q[uo]d statuta sacrorum canonum p[ro]moveri et d[omi]n[us]
seu omnino pontifice ut alias d[omi]n[us] d[omi]n[us] p[ro]moveri facit m[er]ito i[st]a
ordinibus p[ro]sumunt m[er]ito. Volentes t[ame]n h[ic] p[ro]hibere in
quibus iuxta posse p[ro]videre statim ut talis civitas seu dyocesis
clericis absq[ue] licentia d[omi]ni ep[iscop]i constanti seu archidiaconi ad sacros ordines
p[ro]moveri in ordinibus h[ic] infra civitatem et dyoc[esi]m p[ro]sumunt in
strare seu ad exco[m]m[un]ic[ati]o[n]em ordinis talis susceptio p[ro]p[ri]a admittat don
et quousq[ue] d[omi]n[us] ordinibus suis coram nobis et vicario n[ost]ro i[st]a
legit[im]e docuerit et q[uo]d admitti debeat m[er]ito seu vicarii in
p[ro]curatoribus h[ic] ostendat. Si quis aut[em] hanc q[ui]sitione[m] i[st]a
p[ro]sperit exquis s[im]il[iter] ip[s]o s[im]il[iter] hanc q[ui]sitione[m] d[omi]n[us]
q[ui]sitione[m] suspendit usq[ue] h[ic] h[ic]

et Fubrica de em[er]sione

Doto ep[iscop]o Constanti

Unius m[er]ito ep[iscop]i causa[m] p[ro]p[ri]a[m] officio districto p[ro]hibere
ne beneficia man[us] civitatis et dyocesis audiant alii q[ui] in unum
n[ost]ras seu vicarij in i[st]a i[st]a ut supra s[im]il[iter] d[omi]n[us] ut p[ro]hibere
aut alii s[im]il[iter] hoc p[ro]hibere h[ic] d[omi]n[us] s[im]il[iter] aut illa
alias n[ost]ra s[im]il[iter] hoc p[ro]hibere h[ic] a nob[is] seu vicario n[ost]ro p[ro]hibere
relinquere. Si quis aut[em] q[ui]sitione[m] h[ic] p[ro]hibere h[ic] p[ro]hibere
cepit exquis s[im]il[iter] h[ic] officio s[im]il[iter] e[st] suspensa
usq[ue] h[ic] h[ic]

et Fubrica de laicis p[ro]hibere
azarquardus ep[iscop]us Const[antiniensis]

Didicimus q[uo]d in civitate et dyoc[esi] Const[antiniensis] p[ro]hibere d[omi]n[us] p[ro]hibere
no[n] constat in sacris ordinibus p[ro]hibere m[er]ito et curia q[ui] ut
dicit et licet h[ic] q[ui]sitione[m] et d[omi]n[us] suas ep[iscop]o suorum
m[er]ito orderint. Volentes t[ame]n in h[ic] p[ro]hibere statim ut d[omi]n[us] ep[iscop]o

Nullus clericus p[ro]p[ri]us sine seculari sine religiosus existat
exco[m]m[un]icari s[an]c[t]i ordinis infra civitate[m] & dyoc[es]i[m] in
publico admittat[ur] si p[ro]p[ri]as aut Vicarij in se ad-
mittendu[m] fore p[ri]us se ondat si quis aut tales q[ui]
h[oc] statutu[m] admittit p[ro]sumit exq[ui]s s[an]c[t]is ip[s]o fo[re] i[ur]e

¶ Subrica d[omi]nionate
et obediencia
Marquardus ep[iscopu]s Const[antien]s

Statuimus ut amiquisq[ue] decan[us] r[ati]o p[ro]p[ri]a
vici p[ro]p[ri]a sine inonac[us] nob[is] subiect[us] h[ab]eas m[an]u
aut Vicarij et officij in m[an]u[m] eor[um] mandatu[m] in
ubiq[ue] infra limites sine p[ro]p[ri]e recipiat & obediencia[m]
exequat[ur] ne e[st] defect[us] h[ic]

maior et eorum mandata inueniunt ubique
infra limites sue provincie recipiat et
obediencia exequat inuicemque hanc nullo
modo prodatur sed punitibus defendat
Secus autem faciens sit ipso excommunicatus **frō**

Idem

Inhibemus quoque ne quispiam de
hinc nobis subiectorum cuiusque congregacione capitulo aut quocumque iniquitate
quod in iudicium statum honoris eorum
constat seu in iure episcopali tractet in
teresse dando consilium auxilium vel
favore scienter presumat Secus autem ^{et dolose}
faciens sit excommunicatus ipso **frō**

Publia de iudicis

Vincentius eps in processu

Octo articuloz

Quia cause in iudicialibus cum de
iudicibus et quibusque personis qui potestate
hinc iudicandi et canonum statuta non
ignorant tractari et diffiniri de-
bent Statim ut deinceps unusquisque
episcopus hinc cum aliis ac subditos qui
cohabitatio seu separata habitatio vel ma-
cionum fama publica vel veritate

aronee fiunt ita q^d de h^{is} an iu-
re subsistere possint saltem pba-
bile dubiu extitit talis p^{ro}quam
hoc sciuntur specificet noncat
ut sup h^{is} infra m^{en}sem p^{ro}mos
p^{ro} declaracione decisionis ac s^uad ad-
iudiciu^m 2 examen ante me Const^{it}
reerant et ibi diligenciam faciant
de claracione seu decisionem si
h^{is} pctant 2 abinde cum h^{is} mod^o
usq^{ue} ad fine quantum incis est pro-
sequantur. Alii tal^{is} momenti si
h^{is} infra m^{en}sem p^{ro} mos p^{ro} mos
p^{ro} scribit ac p^{ro} curat^{is} qui subdi-
tos suos conf^{er} p^{ro} missa p^{ro} t^{er}ter
collerant p^{ro} s^uo p^{ro} curacione s^uad
m^{en}sem. In h^{is} q^{ue} omⁿibus
2 singulis subdit^{is} m^{en}sis cleric^{is} 2 layc^{is}
cu^{ic}cu^qq^{ue} sc^{il}icet s^uo codicione existat
ne de examine cognicione ul^{ter} deci-
sione quazcu^qq^{ue} causas m^{en}sem
al^{ter} se m^{en}sem t^{er}ter. Sec^{un}d^o aut^{em} fau-
entes d^{ec}ernim^{us} s^uo p^{ro} mos s^uo
eo p^{ro} subiacere

1
c^o p^{ro} 2 uob

Pubrica de foro p^{ro} t^{er}ter
Burhardus ex eod^{em} p^{ro} t^{er}ter

At tendentes q̄ layci de cetero me
 q̄dōs intrinsece se nō debent
 omnibus 2 singul cetero 2 laycalibz
 p̄sonis p̄cui 2 dyoc̄ Const̄ māi
 v̄bilibz constitut̄ iudicium ne q̄
 quam ip̄oz clericoz aut layca in
 casibus quibus de iure n̄ consue
 ad cetera s̄ forū recurrendi existit ad
 iudicia laycalia seu seclaria scienter
 trahat a se trahi ad talia cōp̄ncat
 vel h̄mōr uetada iudicia subeat seu
 idem a quatenus videat. Cetero aut̄
 facientes ip̄o f̄o ex̄tationis sine
 m̄curant.

Marquardus Ep̄us

Sicetia in h̄y bono me d̄cto q̄t̄q̄
 cetera p̄sona cui 2 dyoc̄ Const̄
 nob̄ subita ciuileḡm̄ auxilium n̄
 subsidium laycale cont̄ nos seu iur̄
 decorem n̄r̄z sibi qualitat̄q̄ assumat
 aut minorez n̄r̄z sibi p̄curet. Cont̄m̄
 aut̄ facientes eo ip̄o ex̄tationis sine
 subiacent.

Lubrica de p̄batoibz
Burhardi impressu
Decto articuloz

Advocandi si quis quorundam
qui lras de gra ul iusticia anob
Anato seu offi nris impetrato sigri
obtinent ab eisdem sicq solo signo
contenti talibz lris p sigillat vtut
Ad condones q signa hmod ducant
significat q lre quibz appoita sunt
psigilliferu nrm debeant expediri
pnti constituone d' nrm omz lras
tali impetrao et infutem obtinendas
nullis fore robore efficacie ul mome
ti eos etiam qui deinceps talibz lris
p verp et efficacibus vtent exoraco
sua hoc statuto pmodamq

Fubrica de s'na 2 re iudicata
Marquardus epus Const

Intelleximus q m' d' u' c' i' a' r' C' i' u' i' a' t' e' s'
2 d' u' o' c' t' n' r' e' C' o' n' s' t' a' n' t' i' e' s' e' u' p' l' e'
b' a' n' i' c' u' s' s' u' i' s' s' u' b' d' i' t' i' s' i' n' c' a' u' s' a' m' m' o' n' i' t'
a' l' i' b' z' t' a' m' s' i' m' p' l' i' c' i' b' z' q' u' a' m' i' m' p' e' d' i' t'
t' o' r' m' e' m' o' r' i' a' n' r' e' C' o' n' s' t' a' n' t' i' e' r' b' i' e' x' p' e'
d' i' r' i' d' e' b' e' n' t' a' d' v' e' n' i' a' n' t' 2' l' a' t' s' s' u' i' s' d' f'
f' i' n' i' t' i' m' i' s' p' r' e' t' e' n' d' i' t' e' s' s' u' f' f' i' c' i' t' e' r' e' q' l' e' c'
t' o' r' i' s' s' u' i' e' i' n' t' e' r' i' m' t' p' e' c' e' s' i' n' b' e' n' t' s' i' n' e'
l' r' i' s' 2' s' u' i' s' r' e' d' r' e' t' e' d' e' r' e' s' e' p' u' l' c' a' m

contigit q̄lat̄ h̄m̄ōi s̄m̄is p̄tes corā
 suis plebanis & alijs assent̄ eas ali-
 latas ce quam sunt et de iude p̄c̄n -
 dano curiam n̄az visitantes uari-
 ant̄ de p̄ces et contrarias re p̄ces
 s̄mas. **Volentes** & p̄cul h̄m̄ōi
 obuare p̄nc̄i edicto districti n̄h̄ij
 h̄m̄ōi ne det̄to aq̄m̄ōi c̄t̄az n̄r̄
 seu p̄ll̄n̄ō p̄missa quomolēlibz faciat
Decernentes p̄tibus p̄tibus assen-
 tibus s̄mas pro n̄rio ul̄ cont̄ n̄r̄om̄
 latas absq̄ s̄maz h̄is debite sigillat̄
 credi n̄o debere. Et n̄t̄ n̄t̄ n̄t̄ n̄t̄
 eisdem tal̄ assentibus n̄t̄ n̄t̄ n̄t̄
 c̄t̄az n̄t̄ n̄t̄ n̄t̄ et adstac̄m̄ōi c̄o -
 munionē eos excludim̄ salua mort̄
 articulo donec & quousq̄ s̄mas h̄m̄ōi
 s̄ptas et debite sigillatas ob̄m̄cat̄
Veres aut̄ & plebanos c̄t̄az si de
 inde p̄missa p̄petrauerint aut̄ c̄t̄az
 quamcūq̄ s̄mam h̄m̄ōi anq̄ illam
 scriptam aut̄ sigillatā v̄d̄ant pub-
 licāe p̄sump̄s̄m̄t̄ p̄nc̄i statuto ex-
 cam̄. **Sequit̄** **Fubrica** **de** **bita** **&** **hōne**
stare **cl̄icōz** **&** **Marquard** **ep̄s**
Constan̄ien̄

In presenti etiam statuto prohibem^{us}
 ne deceto aliquis clericus infra or-
 dinibus constitutus a beneficiis infra
 civitates & dyoc^{es} Constan^{tiensis} vniu^{er}si-
 mensura publice vendere m^{er}itudo
 fercula lectisternia & hospitium admo-
 dum publici hospitⁱⁱ a^u mercatores
 admodu^m laycoru^m exercere p^{ro}ut res
 venales pro lucro captando immissa
 emere ut caris vendat seu alio illiute
 mercari p^{ro} se ul^l imp^{er}itam p^{er}sonam
 quolibet p^{ro}sumat. Si quis aut talia
 facere p^{ro}sumpserit n^{on} se infra vniu^{er}si-
 tatis a tali m^{er}itacione seu negociacione
 subtraxerit. ext^{ra} si beneficiu^m exi-
 stat a p^{ro}ceptione fructu^m beneficiu^m
 Si u^o noⁿ beneficiu^m ab off^{icio} suspensionem
 incurre uolum^{us} ip^{so} facto

Decretum episcopi Constan^{tiensis}

De vacante

vacante

Quia clerici vagabundi qui vagi
 seu eberhardi & ulfali. vandi-
 schuler nuncupant^{ur} quoru^m vita deo od-
 ibilis est et ecc^{lesie} scandalosa imp^{er}duom
 animar^{um} suar^{um} & alior^{um} fidei^{um} nocu-
 ric machinant^{ur} sac^{ra} p^{ro}vincial^{is} concilij
 desertis inherendo **Statuimus** ut

Item statumur ut quilibet religiosus infra
dyocesim nostram Const. curiam regis avari
titulu huius beneficii sui singul. annis impmo
sui decanatu Caplo Decano seu vicario nro
impetratu ostendat titulo huiusmodi ulla fides
adhibeat nisi forte Romanus pontifex illi
sibi concessisset et hoc inscripto apparet declara-
tu si quis no qd pmissa venis aut sine
opponenti titulo prochnalem etiam regis
psupsit vlt. penam imp. Cois sic vntu
huius statuti excoms vinculo inmodatu. Et
etiam quam eoru inofficiauit ecclesiasticis subia
ctas interdicto

Demsta
curia

Publica De Insupercomibus
Simardus in pssu Octo articulo

Quoniam inuict. sacis in superis sine etatis
maturitas grauitas moru et huius scia
requirida pna ppetuo conatio prohibemur
edicto ne demceps a quib. sacerdos secularis
ul. religiosus infra Curia et dyoc. Constanz
quodcuq. ecclesiasticu beneficiu cu cura ul sine
cura confirmatu ul no confirmatu absq.
instituce seu inuestitura aut inducis seu
licencia a nob. vicario nro a alio legitime ac
plras sigillatas obtent. ut pns loci Decano
ul cu locu teneti ostens. regere aut quolibet
inofficiare suo ul alieno noie psumat nisi
vno beneficii etor seu vicarii Cappellani ve pso.

natu meo resideat cuius notie & consensu
 a quo ut sciam indimio imbi officiat. Se-
 cus autem faciens ipso feco exigentia
 smas incurrat. Concedimus tamen ut bu-
 ficio postquam pmo potate cepit possit lo-
 ci decano ppe ul aliu quem duxit eligend
 per pmi pmi mesem et no ultra indi-
 lina providere

Pubrica de regularibus
Marquardus eps Const

In omnibus nonnulli Religiosi Cont
 deu et suam Institutione multipliciter
 et notorie excedunt eorum plati desides et
 negligentes inobseruacione regulari disci-
 pline ac correacione excessum existunt
 eos pmissera nre dmi nri ihu xpi req-
 rimus & hortamur ut psonas regulares sibi
 subiectas ad obseruacionem regulari suar
 ut statutarum regularum diligenciam indu-
 cant moneant et alliciant ut si opus est
 stricam compellant ut de offi o gmissio di-
 gnam deo possint reddere rationem. Quod si
 ultra puaritantes ordinis sui fuerint a-
 gtemptores seu negligentes ul remissi pro-
 cepto se nonerint no solu ab offi deponere

de h et alio modo sui regulam sua castigando
dos cu offensa no solu ppa ver etiam alie
na ac sanguis subditoꝝ suoꝝ desuis manibꝫ
requiratur

Subrica de custodia eucharistie
et reuenciam sacramentoz

Marquardus epus Constan

Ne ppter sacramentoz irreuenciam ira
dei seruat ministros Beatum ut eu
charistia crisma et oleu scm subdiligenti
custodia seruentur Cum aut sacerdos eu
charistiam ul oleu infirmoz ad dictubn
tem deportauerit videat q supplicio et
stola seu orario induty supposito mudo
uelamine manifeste et honeste ante pro
suum camponella et line pcedentibꝫ h faciat
Omibꝫ octa die penitentibꝫ et ofessis qui
sacerdotem eucharistiam ul oleu infirmoz
tali deferentem eudo ul redendo asso
ciauerint si hodie fecerint decem si no
die nocte cu line poul alieno victici dies
dimittet et pnis pte indulgentias ab
aliis excessas aucte nra ordinaria misere
ricordie in dno relaxamus

Publica de nuptiis et Sponsalibus
Marquardus eps Constantien

Hac constitutione prohibemur quos
 sacerdotum eiusdem et dyoc Constantie
 semis nuptiis seu alibi quod in facie ecclesie
 sollempniter contrahendi mensit. Quod si fe-
 cerit excommunicatus singulis ipse factus iurat
 Si autem aliqui ex ipso subditis nuptiis et
 desine contraxerit mox postquam hoc sciverit
 eos moneat ut nuptiis per eos tractu
 in facie ecclesie infra proximum mensem solle-
 mizent nulle mensis infra dominica in-
 nocentii et octavas pentecostes forte ma-
 daret. tunc enim infra mensem proximum per
 octavas pentecostes nuptiis huius in facie
 ecclesie sollempnizant tenentur. et si idem
 facere contempserit seu eos curatus
 ut preter ipso monere non curaverit
 tam curatus quam continentes huius excommunicati
 singulis ipse factus incurrat

Publica de Iudeis
Marquardus eps Constantie

Hic Iudei decet in civitate ac dor-
 mitorum muticos vel pimentes habe-
 ant christianos districtam prohibemus quia
 indignum est quod filii libere filios famuletur

amicille omnibus ipoz seruientibus ac
mariabus papiennes ut a seruiens eoz
infra p[ro]xim[um] mens[em] a publica co[n]s[er]ua[n]t[ur] p[ro]u[er]bia
recedant. quos etiam iudici libere dimittit
teneantur. Transgressores no[n] huius sta-
tuti sint eo ipso exco[m]municati. Si uero iudici mi-
t[er]es et fientes huius no[n] dimiserit ut
p[ro]ferat[ur] om[n]ib[us] x[rist]ianis ne cu[m] illis com[er]-
cia[m] aq[ue] exco[m]municent sub fili pena p[ro]hibe[n]s.

Subrica de adulterio

Marquardus eps Const[antien]s

Quedam p[er]sone relicto tercio choro
no[n] uerentur vna domo in adulteri-
is amplexibus manifeste cohabitare
in scandalu[m] plimoz quoz saluti p[ro]ui-
dere cupientes eisdem districto p[ro]cipi
ut infra quidecim dies p[ro]ximos post
publicaco[n]e p[ro]u[er]bia abinuit[ur] recedunt
O[mn]is autem qui decreto eate sibi adho-
rere et cohabitare p[ro]sumpserit aucte p[ro]u[er]bia
statuti sint ipso facto exco[m]municati

Subrica de captivitate

Octo epus Const[antien]s

Poliatores seruatorum ac captivos

alios qui transeuntes pias aut stratas
 publicas viduas pupillos & personas alias
 eorum bonis vi spoliant ac eorum violencias q̄
 p̄turbacione desiderande pacis induant ea
 si uolumus inno feriente correccionis gladio
 pena mulctari ut tam ipsi quam recep-
 tantes eos et sciens dantes eis auxilium
 ad fauore ipso fco sine amathematimodati

Subrica de usuris

Marquardus eps Const

Surarios actus diuina & humana lege
 facti nominis exprobratos et conuictos ex-
 centes usuras nominis Constancia co-
 alio iudice penas statuit exquisitas h̄
 quia quesito nono fenerandi colore no-
 nulli sub titulo vendicionis excent usu-
 ras qui pecunias mutuant datis indu-
 ctis ut statuto die recipiant fructus
 forte in duplici valore quos de inde mit-
 to ampliori pecunia vendat. **Q**uida
 etiam emendo rem peccata quita venditor
 dimissam statuto tunc paducta nio
 usurarum quita reuedat hys fraudibus ob-
 uiando. **P**hybent ne quis usurarium
 absoluat ut ecclesia rapiat sepulchrum
 si canonicis p̄stita de minus restitueris in

constitucio[n]em aplicam in conu[n]lio Ludo[?] sciam
que h[ab]et de usuris. li. vi. ca. qu[od]q[ue] subsc[ri]pta
quam in omnibus prochnalib[us] eccl[esi]e p[er]cipi
mus singulis annis p[re]sentem curam d[omi]ni
semel viz in d[omi]no quadragesime qua tunc
iudica sollempn[iter] publicari. Et antequam
constitucio p[re]dicta cuiq[ue] sit inq[ui]sita illam
uolumus hic de v[er]o ad v[er]um inserere. **Ut autem**

Quamq[ue] usurarii manifesti de v[er]is
quas accepit fact[is] s[ic] expressa q[ui]tate ut
indistincte in v[er]ba noluntate mandauerit
archiepiscopo[?] ca. ad eccl[esi]a sepulcra negetur
si de v[er]is ip[s]is fuit p[er]t[in]ent[ia] facul
tates eor[um] plenarie satisfacti ut illis q[ui]bus
facienda est restitucio si p[re]s[ent]e sint ip[s]i ut
alii qui possint eis acquirere ut eis ab
sentibus loci ordinarij a' a' vices gerent[is]
sive v[er]i p[ro]curator[is] in qua testator habi
tati coram a' quib[us] fide dignis de p[ar]te par
rochia quib[us] quid[am] ordinarij in casu aut
v[er]i p[re]dicto modo cautio[n]em hui[us] eor[um] no[n]
liceat p[er]t[in]ent[ia] constitucio[n]is auct[orit]ate p[re]cipere ita
q[uo]d illis p[re]s[ent]e actor acquirat aut seruo
publico de p[ar]te ordinarij mandato ydoneo
de restitucio[n]e faciend[a] sit tantu[m] scilicet
si recepta[rum] usurar[um] sit q[ui]tate manifesta
illam semp[er] incaucio[n]e p[re]dicta exp[re]ssim volumus

Alioquin aliam recipiat cautionem huius
 arbitrio moderanda ut eam scienter non
 minore quam visum creditur moderet.
 Et si seorsum fecerit ad sacrorum residuum
 teneatur. Omnes autem religiosos et
 alios qui manifestos usurarios con-
 vincti sanctorum forma ad ecclesiasticam
 ausi fuerint admittere sepulchram pe-
 ne laccronen concilii contra usurarios
 promulgatae statim subiacere. Illi
 manifestorum usurariorum testamentum inter-
 sit aut eos ad confessionem admittat
 sine ipsis absolvat nisi d' usurarios
 fecerint tempore satisfaciendo psuarum
 omnibus facultatibus p'sent ne p'mittat
 cautionem. Testamenta quoque manifestorum
 usurariorum aliter facta non valent si sint
 irrita ipso iure

Fabrica de penis expressu
Hamrici epi Constanti

Sacra provincialis concilii non
 Rudolphi Hamrici marquardi episcopi pro-
 decessorum nostrorum vestigia inherendo
 hac constitutione perpetuo valitura sanc-
 tum. ut si mantea quaecumque ecclesia vel

secularis persona cuiusvis dignitatis statum
condicionis existat instigante dyabu-
lo infra civitatem vel dyocesis de-
vicium et per clericos se gerentes inter-
fecerit vel mutilavit a' calum sine
licentia superiorum ipsius clerici captivavit
detinuerit vel incarceravit eo ipso
intra eandem provinciam totius decanatus
iniquo huius delictum commissum a' de-
vicium huius capere fuit et non solum
nullo decanatu sed etiam in quibusvis
alijs decanatus in quibus quocumque
calum detineri contigerit. Et in omnibus
locis in quibus interfectorem vel mutila-
torum a' captivatorum seu eius operarios
ipsi consilium auxilium et iuvamen pre-
stantes domicilium a' domum ob-
tinent et sine defacto sine de iure
iurisdictionem exercent seu obtinuerint
vel exercuerint a' mora exaverint
et adque deveniunt quod diu in eis de-
fuerint et post singulis eorum abinde
necessarium ad tres dies continuos ipso
facto cassetur a' inanis et fuerit di-
strictissime etiam cum in eodem tam
diu quousque lesio nobis et ecclesie fuerit

decanto flagitio factum et in eodem huius
 tenore relaxatum. Tales autem in unum
 res tamquam expositi eo ipso a singulis
 archiepiscopis emittentur. donec absolutio he-
 neficium manerint. tamque obtinere
 Si autem hii qui iuxta premissa interdum
 suae deberent se ualeant pignoran-
 tiam quomodolibet obseruare. Quibus
 ut reor seu plebanorum ecclesiarum prochialis
 in quibus prochialis facinora predicta commissa
 fuerint statim et infra unum diem spacium
 decano si prius infra decanatum fuerit. Alio-
 qui canonicus ut si canonicus abesset
 viciniori presbitero curato illius decanatus
 puncti rem gestam referret quod decanus seu
 canonicus a viciniori presbitero curatus
 omnibus ecclesiis parochialibus decanatus huius
 et etiam religiosorum antea commemoratis
 infra biduum proximum hoc idem facinus
 manifestet ac in eodem processu et ita
 decanatu suandum fore notificet quibus
 super huiusmodi fidei plena sit in his
 volumus adhiberi. Si quis uero reor
 seu plebanorum ecclesiarum prochialis aut
 decanatus ul canonicus. hoc in unum pro-
 ceptum implere contempserit ex omni-
 bus sine eo ipso in eadem a qua non possit
 nisi magna satisfactione penam liberari

De pmissa tamen. constitutionibus le-
galibus & provincialibus tot sacros p-
dicos editi et alij que de ppor penis
tractant no intendimus derogare
s pocius eas in suo robore pmanere
volumus

Fabrica de pmissis & remis-
sionibus exstatut a naxpidi e

Quia no nulli religiosi tinnis
suis no gcenti impudione aiaz in
caus sedis aplice ac nob rferuat
necum. & dyoc Const subditos nos
absolue psumit hz de hoc nullam
recepit pteatem pnti derto inhebe-
mus ne deinceps quisquam religi-
osus & similia quolibz attemptet de-
cernere q nudo verbo ipoy religio-
sou offerentiu se calom pteate hie
n alias dptate hmg fecit fidem lomm
documentis no credat ac declarates
absolucos eoz mcaus p dict stat
nullas ee n hoc pteatice asede optica
sen nob sic eis concessu Transgres-
sor aut hmg saluar statuti si nro
facto ex pntacuo sequit

Decretum episcopi Constantiensis

Ubi publicum malum imminet ubi publico
 dubio est plene consulendum
 tendentes igitur quod manifesta peccata
 non sunt occulta correctione puni-
 da et quod malum ubi oritur ibi puniri
 debet omnibus peccatis in his districtius
 inhibemus ne quicquam super peccato pu-
 blico absolute quolibet presumant et
 se de quocumque publico crimine intromit-
 tant. Volentes quod publicos peccatores
 postquam casum publicum fore in-
 tellexerint mox ad nos seu vicarios
 nostrum absolvendum et deinde ibi pu-
 niendum ubi publice deliquerint rem-
 tant ac decernentes absoluciones
 penitentiarias in eis super publicis cri-
 minibus de cetero fieri nullas fore ro-
 boris vel momenti. In contrarium excessus
 non obstantibus quibuscumque

Item

Declaramus insuper quod penitenti-
 arii nostri presentes et futuri nullam hinc
 petant sibi socios in officio peccati
 nostri assumendi a vicariis suis aliter quod

Item
Secreta ordinamus et p[ro]n[un]t[ur] de
creto prohibem[us] ne quis p[ri]m[us]
v[er]o[rum] decto h[ab]e[re] q[ue]ssionales seu
confessionis testimoniales sibi co
fiteantibus d[ic]e quolib[et] p[re]sumat
decretis h[ab]e[re] h[uius] p[ro]p[ri]os d[ic]endas
nullam fidem e[ss]e adhibendam. Si q[ui]
autem h[ab]e[re] testimonialib[us] absoluto
sue incantib[us] nob[is] reservat[ur] indigne
seu de tales ad sui cautelam forsan
peccatis ad nos seu vicarium n[ost]r[um]
pro talibus remittatur.

Item

Insup[er] omnibus p[re]s[er]vatis et
non curat[ur] n[ost]r[um] curat[ur] dyoc[esis]
prohibem[us] ne decanib[us] ep[iscop]alibus
nob[is] reservat[ur] quos duxim[us] inf[er]e
ri[us] a notandas p[ro]mittit[ur] audat
s[ed] ad nos seu vicarium n[ost]r[um] omnes
infra septi remittant[ur]. Decretis
absolutio[n]es p[ro]p[ri]os absq[ue] sp[eci]ali m[er]ito
dubio seu qu[er]sione n[ost]ra seu vicarij
n[ost]ri incantibus h[uius] p[ro]p[ri]i v[er]o
articulo f[er]as viribus p[er]nit[ur] carce

Item

Item

- R**emittitur itaq; ad nos seu vicarium in
 Receptisaco, Reconfirmato, & reordinato
 Item qui incestu quifit
 Item qui scienter consanguineam uxorem
 ul sponse cognoverit
 Item mlti. consanguineo viri sui se scie
 ter comiscens
 Item q; mltimo p; sponsalia iurata cu
 alia quam sponsa contraxerit
 Item mlti. que antequam certificaret
 de morte mariti cu secundo geraxit
 Item ille qui virginem defloravit oppressit
 seu rapuerit
 Item p;mens seu negligens quam plem
 de msc sterilitatem ul abortum quob; parans
 Item homicida fto p;cepto consilio q; sensu a
 auctoritativa exhortatione seu alio quifmo
 Item voti transgressor
 Item ille cui fuit sollempnis iuranda
 Item q; symoniaco
 Item usurario / Rapto / Sacilegno
 Item incendario / Latro /
 Item etiam consecratam sanguinis a se
 nimis effusum polluens
 Item q;libet ecclie ul civitatis a' civitatis
 ul libertat' ecclasticz violator
 Item q; excoaty a canonice ul constitucione

- Item quilibet irregularis
 Item sacerdos proditor confessionis
 Item celebrans in eadem interdota ul' altar
 non consecrato a mobili sine linea ul' su
 impedime^{nto} aut non ieiunans
 Item non ordinatus celebrans ul' ministras
 in ordine quem non habet
 Item sacerdos coeuns cu' ea quam bapti-
 zavit ul' ad confirmand^{um} tenuit a eius
 confessionem audiuit
 Item sacerdos auctus culpa ul' negligencia
 aliquid inhonesti ul' scandali a sacramento
 Item sacerdos notorius fornicator a
 publicus concubinaris
 Item quilibet de iurans seu uenies qd' suu
 iuramentum
 Item quilibet maleficus sorilegus d'm^{us} agm
 anrussus incantator, anghromator
 Item falsarius literar^{um} ul' monete
 Item publicus blasphemus seu male-
 dicus si deum, ipsos an' uirginem et scos
 blasphemae publice p'supserit
 Item quilibet manus uoluntas inimicos impa-
 torem aut uirum suam
 Item quilibet sodomita
 Item quilibet concubinaris in iuramento uinc-
 te uxore cum secunda ul' marita & litione
 seu recipiens sacru' ordine quicq' uita
 ccontra
 2 uenies

- Item quicquid qui ut que in morte quicquid effect
- tualiter machinatus ut machinata fuit
- Item scienti coriens cum infideli
- Item promotus palam quod ipse episcopus sine lina
- Item fortune aut psalterium ut ex statuta
- tempora promotus
- Item excois ut suspensus aut mēdēns
- in ordine suo ministras ut qui tali ligatus
- aliquem ordinem suscepit
- Item scienti sepeliens corpus excois ianni-
- terio ut etiam non excois tpe mēda
- Item abutens quolibet sacramentis ecclie ut
- puta hostia crismate ut alia re sacra
- Item omnis adulter et adultera
- Item quilibet scienti baptizans ipam plem
- ut illam tenens in baptismo a confirmacione
- Item omnis hereticus et fautor et participator
- hereticę pravitatis
- Item quilibet publice criminosus
- Item quilibet coriens cum sanctis in omnia
- Item omnis clandestine contrahentes
- Item omnis pastor suo excessu prophanam
- scandalizans

Item

Ad sinistra suspitionis tollendū ambigū =
um subhybenq ne quis sacerdos scilicet

ut religiosus de cetero confessione iudicet
audiat alibi quā in loco publico ubi
videri possit. Secus aut faciens ex quibus
suis ipso facto maneat

Rubrica de sine excommunicatione
ex processu Burkardi epi Const

Luoniam nonnulli ex tunc se abso-
lutos esse non minus mentantur ex-
quorum quoniam in praesentia eueniunt aiaz
pnti consuetudine in hiberniaque de cetero
quisquam sacerdos curam nob subito
quidamq; psona eius proclama quam
semel pntis seu in eam ul offic mri
lras excommunicationis sigillatas excommunicationem
denunciant a cont quam tales lras
vidit ul recepit vltra additua sua stier
admittat ul corā ea celebret a' absolu-
tam credat ul teneat si absolucōm suā
litterariorum 2 sigillatam ab eo sigillo
qui eam excauit sibi pntis ondat. Trans-
gressorem autē de cetero excommunicationem
sine ipso facto subiacere

Dicto epus Constans

Quia par ualere pmissa statuiss
si cor excauit negligenter pntis
statuimus volumus 2 ordinamus ut in hys

171
etiam collegiatarum seu monasteriorum se-
cularium et regularium Civitatis et dyocesis Const-
placis principalis sine decanatu. Decanatus
ruralis constitutionum synodalium predictarum
seu preter libelli copia sub sigillo nostro ap-
probata infra duos menses proximos post
publicationem presentium presentium recipiat et de
inceps infra eundem terminum monasterii
sive decanatus predictorum puerorum statum
notitia reservare studeat transgressor
autem huius constitutionis sic ipse factus ab
officio suo dimissus suspensus et

Idem
Quibus absentes tam ad hanc syn-
nodum vocatos quossemque quosdam
pena condigna ferre exerceat in causis
animarum nostrarum ad premissa monentibus
misericorditer agentes sub specie quod futurum
talia non committant penarum huiusmodi effectum
duximus suspendendum

Idem
Insuper vocamus et tenore presentium Civita-
tis omnes etiam regulares et seculares
Civitatis et dyocesis Const- placis exemptos
et non exemptos ut preter ut alio tempore
necno decanatu ruralium decanos cano-
nicos et confres quos per duos ad hunc

ex singulis decanatus ab eis eligentes in pro-
xima nostra futura synodo quam deo coe-
derit. In hac civitate Const. Anno futuro
vix. 1528. Inapicendo mane diei xxviii ex
altissimo scilicet cruce cu[m] continuatione diei
sequenti intendimus celebrare cu[m] suis
solus ornantibus ecclesiasticis compareant au-
dituri et tractaturi nobiscum quidque
tunc ad reformationem morum et filie patri-
ecclie scilicet pertinere si ex emeritis ca-
duntur locum vel tempus mutandum quia
loci et tempus mutacionem esse etiam con-
gruo tempore intendimus publicare. Et
si qui in eadem futura synodo iuxta
predicta compere non curaverint talia
proculdubio propter quinquaginta canonicos pu-
niri et non obmittentur sic e[st] firmo deca-
natorum Synodali edite adno. dno. octone
epo Const. Subano. dno. an. ccc. xxviii. et

**Subdelegatio caroline concessa p sacru
conaliu Constam anno ccc lxxviii die Januarij**

Quoniam in facione d'na Abbas mo-
nasterii Scriptoru exē muros Const
et executor cū certis alijs executoribz nris
cū clausula. Et te nos et duo a' vno vrm
et onfrascripta p sacrosam et g'ralem Sy-
nodu Constam Depuatoz. Venia^{ti} duo offic
Curo Basilien Salute indud et debita dili
in missis h'as sacrosce et g'ral synodi Constam
ei uera Bulla Blubea in filia canapi more ro-
mane Cur Bullataa sanas integras et illesas
omnes p' sus uicio et suspitione caritate pvenit
dum in p' p'coru libenter p'ortu Basiliens
et Canonie Constam cōm' in m' p'na p'licat
constitutu nobis h'mili p'ntatibz cū ea qua de-
cuit reuenciam nos nouit recepisse. C. nar qd
h'as tenor deuo ad v'm se et est talis Sacra-
sancta et g'ralis synodus Constam Venabili
fratibz. Basilien et Lausanen epis. ac dilect
ecclie filio Abbati monasterii Scriptoru exera
muros Constam Salute et dei omnipotne b'ni
Adcompestendos conatus nepharios p'uersoz
qui p'sonas et loca ecclia^m sup bonis et sumibus suis
offendere ac multiplicibus p'embare molestis
no verent' tamtomag' decet p' sacru g'rale con-
aliu optenu remedio prouidare. q'nto p' amplio
turbatores h'ing et molestie indine manifestatis
offensam. necnon ecclia^m libertate redundare
dissendiu d'mosant. Duda siquidem cū indisp

p

filii recordacionis honoris p[ro] certis artente conside-
 rans q[uo]d quondam Fidricus r[ati]o olim Romanus imperator
 tunc subdiaconi & deuotione s[an]c[t]e romane eccl[esi]e p[er]sistens
 ad laudem eiusdem eccl[esi]e & sac[ra]e d[omi]ni romane imp[er]ij
 cupiens ut exornat[ur] quor[um]dam erroribus & ini-
 quis statuis p[er]uicaciter desitit de cetero eccl[esi]e & eccl[esi]astice
 p[er]sone plena fruere quiete et secura libertate
 gauderent ac pie & iuste attendens q[uo]d quor[um]d[am] pu-
 b[li]c[is] iniquitas adeo habundabat ut non dubitaret
 cont[ra] eccl[esi]am disciplina et sacros canones statuta
 sua infringere ad usus eccl[esi]e p[er]sonas et eccl[esi]am
 libertate editu[m] tali lege huius statuta n[on] inuicant
 et p[er]cipat iurata inuicari & omnia sca[ri]a et consuetudines
 que ciuitates & loca p[ro]p[ri]as ul[tra] opulentes a quecu[m]q[ue] alie
 p[er]sone con[tra] libertate eccl[esi]e ul[tra] p[er]sonas eccl[esi]e q[ui]m[od]o
 edicte aut fuere contempserint cont[ra] canonicas ul[tra]
 imp[er]iales sanctiones de p[ro]p[ri]o cap[itu]lo infra duos
 menses post ip[s]o lect[ur]e publicatione p[er]uicaciter aboleri
 faceret et si de cetero faceret talia contempserint illo
 ip[s]o iure de cetero et n[on] illa ul[tra] eos sua iurisdic[ti]one pri-
 uatos nec non locu[m] ubi talia deinceps p[er]supra fuisset
 banno anille auri fisco imp[er]iali p[er]cipant
 subiaceri. Octates n[on] consules statutar[um] et septo-
 res statutor[um] p[ro]p[ri]o n[on] op[er]ari locor[um] ip[s]o[rum] q[ui] qui
 sui statuta et consuetudines memoratas iudicarent
 ex tunc cetero ip[s]o iure infames quor[um] fines & actas
 l[ite]ras statuerat aliquant[um] n[on] cont[ra] q[uo]d si p[er] annu[m]
 p[ro]p[ri]o constitutum in uent[ur]a forent contemptores
 bona eor[um] p[ro]p[ri]a sui imp[er]ij mandauit imp[er]ie ab
 omnib[us] occupari aliis nichilomin[us] alijs p[er] his
 cont[ra] tales in eisdem g[ra]uibus concilijs p[ro]mulgatis
 Et n[on] ip[s]e uoluit idem tunc imp[er]ator q[uo]d n[on] illa p[ro]p[ri]as
 ul[tra] p[er]sona pub[li]ca ul[tra] p[ri]uata colligat seu exactiones an-
 tiquas ul[tra] p[ro]p[ri]as eccl[esi]e ul[tra] alijs p[ro]p[ri]as locis aut

ecclasticis personis huius imponere seu in
bona presumere quod si se confecerit et requisita ab eadem
ut in ipso huius emendare contempnerit et excommunicari
refunderet et nichilominus banno imperiali subiaceret
quod sine satisfactione debita nullatenus remitteret.
Secundum insuper quod quocumque gentes vel persona panni
in excommunicacione propter libertatem ecclesie violata persistet
ipso iure sibi deo banno imperiali subiaceret a quo
nullatenus existeret nisi prius ab eadem beneficio absolutus
obento. Et insuper ordinaverat ut nullo ecclasticam
personam in criminali quocumque vel civili ad iudicium seculari
trahere presumere. Contra easdem causas sanctiones
et constitutiones imperiales quod si se confecerit actor ipso
iure cadat et iudicium non tenet. et iudex sine
exequo iudicandi auctoritate. priusquam quod iudices episcopales
qui clericos et personis ecclasticis iusticiam denegare p
sumerent. contra requisita sua iudicatos amitterent.
Constitutionem ipsam de concilio eadem firmi suorum sancte Ro-
mane ecclesie cardinalium qui tunc erant auctoritate apostolica
approbans et confirmans ipsam mandavit in viola-
cionem necnon statucarios et scriptores ac viola-
tores predictos excommunicatos eadem auctoritate iudicari et
deinde ad audienciam dñe memorie Karoli quarti
ecclesie Romane imperatoris semper augusti deducto quod
non mille secularis persone impotestas et officis pub
constit. videlicet Duces Marchiones Comites Barones
et alii dñi temporales nro consules civitatum et
opidorum villarum et locorum rectores in dñis principibus eius
impii si timore proposito statuta singularia et iniquas
ordinacones motu proprio et defecto contra ipsas personas
ecclesie et ecclesie libertates ac eorum privilegia condi-
derant illis quod defecto et publico verberantur contra canonice
et legimas sanctiones. ut patet quod nulla bona ecclesia
imperiali ecclasticam infferentur. Et ne clerici in
sacris ordinibus constituti ad actum et testificand

layco cuiusq; staty a' condicione existeret ausu sacri-
lego et apc temeritate audacia sacerdotu ut clerici
secularium ul religiosum diffidaret prostriberet capti-
uaret spoliaret occideret mutilaret aut in carere
detineret ul huius maleficia perpetrantes scienter
receptaret ul eius fauore p'staret p'pter penas a sacro
canonib; et legalibus sanctiones merito inflictas co-
ppo reddunt infames et omni honore p'uatim ad placia
et conalia nobilitu admitteret. quouemmo. Hortans
in sup' indno et requiens eam q' p'sonas nullis p'ib;
in quib; omittentur talia constitutos et legem impia-
lem huius p'uaru ecclesie Synodos publicarent ne trans-
gressores huius p'scripto ignominia sua ualere
in hac p'p' malicia excusare p'ue in conscientia
et sanctionib; conuictu et honori p'dictu ac imp-
ialibus p'fat' pleniq; continerent. **C**um autem
sine lamentabili querela ueniat frs epi et dilectoz
ecclesie filioz d'ccani capituli de cleri Cunitate et dyoc
Const' au' accepim; nonnulli p'ncipes duces co-
mites Barones et alii seculares p'petres eade constan-
com et sanctionu canonice et legalu forsam usuri
et cont' ipas a clerico ecclesie et ecclesiastic' p'sone Cuni-
et dyoc Const' p'fat' forsam Tallias et gubellas
ac al' exactiones illicitas. hacten; extorsere
et adhuc extorquere nitantur. Ac etiam bona
cleri ecclesiaru et p'sonar' ecclesiasticar' ipas auicant et
dyoc in uasent; auerstant; occupauerunt deti-
merunt et sine usibus applicauerunt. necnon oc-
cupare in uadere dir' p'stare detinere et eisdem sine
usibus applicare p'li. Deser' p'sumant manuz suaz
p'clm necno cleri ac ecclesiaru et ecclesiasticar' p'sonar'
Cunitate et dyoc Const' huius no modicu p'udicu
atq; dampnu. **P**ro p'miss' ecclesie et ecclesiastic' p'sone
Cunitate et dyoc Const' huius optime p'uidere no

Al' cas eccle
q' p' g'ali' co
stunt eccle
collocati et p'ba
ca

lentes discretem nre p[ro]p[ri]a s[er]p[er]ta indurunt ste
 obie diste p[ro]p[ri]e mandamo q[ui] nos ut duo
a nro v[er]o puos ut palu seu alios eisdem ser[ui]o
et eccl[esi]a p[ro]p[ri]e civi[ta]tis 2 dyoc[esis] Constan[tiensis] p[ro]p[ri]e
 cont[ra] quosdam transgressores 2 violatores co-
 stitucio[n]e 2 sanccio[n]e eaydem Civitatis status
 2 dignitat[is] et excell[ent]i[er] f[un]ct[us] efficac[er] defen-
 sione auxilio assistentes no[n] p[ro]metat[ur] eos
 con[tra] canonicas 2 legales constitucio[n]es 2 sanc-
 cio[n]es huiusmodi indebit[er] molestari nro
 eadem constitucio[n]e 2 sanccio[n]e ubi 2 q[ua]n-
 expedire videat[ur] sollempn[iter] publicat[ur] fiat
 transgressores 2 violatores huiusmodi et p[ro]ut in-
 stant[er] fuit ac ubi 2 quocumq[ue] expedierit tam
 diu exha[er]es a[ut] anathematizatos publice
 nunciari donec ab ea de Tallias 2 collectarum
 impositione 2 quarulib[et] exco[n]suetudine n[on] non
 bono[rum] eccl[esi]ar[um] et eccl[esi]a p[ro]p[ri]e Civitatis et
 dyoc[esis] Constan[tiensis] huiusmodi arrestacione
 occupacione detencione applicacione 2 diffida-
 cione omnino desistant nro et efficac[er]
 restituant eisdem clero eccl[esi]e et eccl[esi]asticis
 p[ro]p[ri]e Civitatis 2 dyoc[esis] Constan[tiensis] huiusmodi occupacione p[ro]-
 missor[um] p[ro]p[ri]e lesis seu gravatis Tallias ga-
 bellas exactiones ip[s]as ac ead[em] bona eccl[esi]ar[um]
 et p[ro]p[ri]ar[um] eccl[esi]asticar[um] Civitatis 2 dyoc[esis] Constan[tiensis]
 arrestata occupata 2 detenta 2 applicata ip[s]as
 aut que p[ro]p[ri]e ut alios illa p[ro]p[ri]e quib[us] recipiunt
 n[on]nominat[im] temere et illicite usurpavit ase-
 libere 2 dno relaxent ac in manib[us] n[ost]ris iura-
 verint q[uo]d de cetero talia non committant et ea

comittentibus, non prestat auxilium consilium ul favore
Cont' decore p' censura etiam cum alia iura optima
remedia p'cedendo innocuo etiam ad hoc si opus
fuit auxilio brachii seculari. Ceterum si forsan
huius transgressores a' violatores ul ea si ma-
danciu r'p'isq' consensuanciu seu danciu nullis
p' se alios d'nt' ul iudice pub' ul occulte aux-
liu consilium ul favorem p'naa p'mocentibz et
requisitionibz p' nos de p'is faciend' tunc scire
ul quode h'z nequerent. Nos nos monitiones
et requisitiones huius ac citatores quaslibet per
dicta publica miloc' assignanda pub' de quibz sit
resilite coniectura q' adnoticiam d'roz citatoz et
monitoz huius puenire valeant faciendi plenam
et liberam q'cedim' tenore p'naa p'tatem. Veli
p'inde r'pos Citatos r'quisitos 2 citatores huius
mittiam arcent et si eis f'z 2 insinuare p'nciali
et p'sonali. Scitassent. non obstante tam p'ic me-
more Bonifacii pape vni quibz cauē ne quis
ex' suam ciuit' seu dyoc' n' incert' except' casibz
et nullis ul' amam dictam afine sue dyoc' ad iu-
dicium euocetur. Sen ne iudices ext' ciuitate 2 dyoc'
in quibz deputati sunt con' quoscuq' p'cedē a' a'
ul alijs iudic' suas q'mittere seu a' quos ul' vna
dyoc' tam afine dyoc' eozdem trahere p'sumant. In
modo vlt' duos dyoc' a' q' ante p'nciu no tra-
hatur ac de p'sone vlt' certu' n'um ad iudicium no
vocandis quo alijs constitucionibus apl' eoz n'ia
quibuscuq' a' si a' quibz q'm' ul d'iusim' a' sede apl'
ca indultu existat q' interdicti susp'ndi ul ex'ari a'
extra ul vlt' certa loca ad iudicium euocari no possint
p'has apl'cas no facientes plena 2 exp'ssam ac de
verbo ad vni de indulto huius me com

Datum Constantiam xiiii^{to} Februarii Anno ana
tuitate dⁿⁱ m^o ccc^o lxxvii^o Decimo septimo. **A**plica sede
vacante

176

Postquam quidam litterarum p^{ri}ncipum et recep^{ti}o^{rum} su^o
nobis p^{ri}ncipum dⁿⁱ m^o ccc^o lxxvii^o supplicatu^o et
ex addeuocion^e a quor^{um} negotior^{um} ip^{si}um dⁿⁱ m^o ccc^o lxxvii^o ac
p^{ro}sonam suam concernentem p^{ro}cedere d^{is}putarem^{us}
Hoc uo alijs eor^{um} de caus^{is} impediti execution^e
hui^{us} intendere noⁿ valentes ac de prudencia et
lethalitate vris noⁿ modicu^m confidentes uob^{is} vices
mas in hac p^{ar}te totu^m duxim^{us} q^{ui}mittendas et q^{ui}nt
tim^{us} p^{er} p^{ri}ncipes vos assidue rogantes q^{ui} ad ex
ecution^e hui^{us} iⁿo^{rum} p^{ro}cedat^{ur} litterar^{um} tenore et eff^{ic}ac^{ia}
efficaciter intendat. Et si nec contingat imp^{er}miss^{io}
ut a quo ip^{si} p^{ro}cedere ad aq^{ui} de qua nob^{is} p^{ro}cedat
ommodu^m iⁿfirmu^m. Hoc noⁿ t^{em}p^{or}e intendim^{us} q^{ui}nt
sionem vram hui^{us} uob^{is} factam in a quo iⁿuocae
iⁿ deuocacione ip^{si} sp^{irit}alem et exp^{re}ssam p^{ri}ncipum hui^{us}
facerem^{us} in eor^{um} iⁿ quor^{um} omⁿiu^m et singulor^{um} testimoⁿiu^m
p^{ri}ncipes q^{ui}ntissim^{us} hui^{us} p^{ri}ncipum iuratu^m noⁿ iⁿ pub^{lic}
instru^{ment}o scribi instrum^{ent}ari. et in hanc pub^{lic} forma
re d^e h^{is} mandauim^{us} sigillis^{us} v^{est}ris abbacialis app^{re}nsion^e
fecim^{us} q^{ui}ntissim^{us}. **Q**uodam sigillu^m si forte
frangi^{us} cor^{ru}ptu^m deuastru^m a^{ut} noⁿ recognoscit^{ur} ut
totu^m tolli contingat in h^{is} iⁿfirmu^m p^{ri}ncipum iⁿre q^{ui}ntissim^{us}
momeⁿt^{is} causam et euentu^m stare volum^{us} et fid^{el}
decernim^{us} plenariam adhiberi. Datum actu
in ecclesia cathedrali Constantiensi et ibidem in sacristia ma
iori ip^{si} anno. **S**ub anno dⁿⁱ m^o ccc^o lxxvii^o xvii^o Indiction^{is}
nona. **A**plica sede postea carend^o temp^{or}e sacros^{an}
conal^{is} Constantiensi die p^{ri}mo que fuit x^{vi}to
p^{ri}ncipibus idem et Tesibus ad p^{ri}ncipum et